

A Kúria a dr. Gálosi Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Gálosi Vera ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek - a dr. Hári Tibor ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli munkavégzésért járó díj megfizetése iránt a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 5.M.420/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.514/2013/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.514/2013/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek személyenként 10.000,- Ft (Tízezer forint) felülvizsgálati eljárási költséget, valamint külön felhívásra a Magyar Államnak 88.100,- Ft (Nyolcvannyolcezer-száz forint) felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesek 2009. június 1-jétől 2012. július 30-ig álltak munkaviszonyban az alperessel húsbolti eladóként. Munkájukat egy műszakban végezték. A bolt keddtől-péntekig 7 órától 16 óráig, szombaton 8 órától 11 óráig volt nyitva, a többi napon zárva tartott. A munkaidő-nyilvántartás adatai nem feleltek meg a valóságnak, mivel keddtől péntekig a 16 órai üzletzárás ellenére a munkavégzés befejező időpontjaként 15 órát tüntették fel. A munkavállalók kötelezettsége volt naponta az üzlet nyitásakor a raktárból az árut az eladótérben lévő hűtőben elhelyezni, majd a nyitva tartás végét követően rendszerezve, elkülönítve a raktárba visszapakolni azt, az áruk tárolására szolgáló hűtőket és egyéb eszközöket kétóránként tisztítani, időközönként fertőtleníteni kellett. Szintén kötelezettségeik közé tartozott a napközben

beszállított áru rendszerezett raktározása és a eladótérbe történő kihelyezése. A felperesek ezért az üzlet nyitása előtt legkevesebb fél órával munkavégzésre jelentek meg és az üzlet zárása utáni takarítás, fertőtlenítés céljából naponta legkevesebb fél órát munkával töltöttek. Ennek megfelelően a felperesek heti munkaideje legalább hetente a 44 órát érte el, az alperes azonban csak heti 40 órára járó munkabért fizetett számukra.

A felperesek keresetet terjesztettek elő, melyben a túlmunkavégzés időtartamát hétköznaponként két órában, szombatonként fél órában jelölték meg és erre tekintettel az I. rendű felperes 938.139,- Ft, a II. rendű felperes 926.435,- Ft túlmunkadíj és pótléka megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a felperesek által megjelölt munkálatokat a nyitva tartási időben is elvégezhették és nem rendelte el számukra a nyitva tartási időn túli munkavégzést.

A Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.420/2012/9. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy az I. rendű felperesnek 443.482,- Ft, a II. rendű felperesnek 437.550,- Ft elmaradt munkabért és pótlékot fizessen meg a késedelmi kamatokkal együtt, egyebekben a felperesek keresetét elutasította. Indokolásában kifejtette, hogy a jelenléti ív nyilvánvalóan nem volt alkalmas a tényleges munkaidő igazolására, mivel azon a napi munkaidő befejezésének időpontja az üzlet zárását megelőző időpontban, 15 órában került feltüntetésre. A tanúvallomások alapján megállapította, hogy a felperesek minden nyitva tartási napon legalább az üzlet nyitása előtt fél, háromnegyed órával az üzlethez megérkeztek és ott munkát végeztek, továbbá az üzlet 16 órai zárását követően legalább fél óra időtartamban munkát végeztek. Mindez alapján megállapíthatónak találta, hogy a felperesek tényleges heti munkaideje legalább heti 44 óra volt, ezért a heti 40 óra feletti munkavégzésre őket munkabér és pótlék illette meg.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Kaposvári Törvényszék 3.Mf.20.514/2013/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette, míg a fellebbezett rendelkezéseit annak helyes indokaira figyelemmel helybenhagyta. Megállapította, hogy a felperesek a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján hitelt érdemlően bizonyították, hogy a jelenléti íven feltüntetett, illetve a munkaszerződésben kikötött heti munkaidejükön felül munkát végeztek. Az elsőfokú bíróság a tanúk vallomása, a felek előadása, a becsatolt szállítólevelek és egyéb peradatok alapján helyesen állapította meg a tényállást, miszerint a felperesek által végzendő feladatok szükségképpen igényelték, hogy a munkavállalók a nyitást megelőzően és a zárást követően is munkát végezzenek. Nem fogadta el az alperes fellebbezésben tett azon állítását, hogy a felperesek napi 3/4 óra munkaközi szünettel

rendelkeztek, amit heti 4 órában vettek ki, mivel ezen érvelésüket az elsőfokú eljárás során nem fejtette ki és ezen új tény állítása a Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütközött, de érdemben sem találta azt helyesnek.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül és az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a keresetet utasítsa el. Állítása szerint a jogerős ítélet iratellenesen állapította meg, hogy a felperesek ténylegesen heti 44 óra munkát végeztek, illetve hogy „a munkaszerződés keretei között magát a munkaidőkeretet a felperesek határozták meg”. A jelenléti ívet maguk vezették, illetve senki sem kérte őket arra, hogy a munkaidő után az üzletben tevékenykedjenek. A munkáltató 80-100 km-es távolságból nem tudta állandó felügyeletüket ellátni, így munkájukat önállósággal végezték. Az alperes szerint az eljárás bíróságok megszegték a Pp. 164. § (1) bekezdésének szabályait, amikor elfogadták azt a felperesi állítást, hogy az általuk készített jelenléti ív nem valós tartalmú és munkájukat más munkaidőben végezték. Az első- és másodfokú eljárásban szóba sem került, hogy a felperesek naponta negyedóra reggeli és félóra ebédidővel rendelkeztek. Ha ezt az időszakot a bíróságok figyelembe vették volna, úgy semmiféle munkaidő túllépés szóba sem kerülhetett volna. Az eljárás bíróságok ítélete sérti továbbá a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 122. §-át, 126. §-át és 142. §-át.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását, s az alperes perköltségben való marasztalását kérték. Fenntartották azt az állításukat, hogy a munkaidő-nyilvántartás valótlannak tartalmazott, figyelemmel a bolt tényleges nyitva tartására. A munkavállalók munkaköri kötelezettségeikbe tartozó egyes feladatokat csak az előkészítő és befejező tevékenység során tudták elvégezni. Maga az alperes is utalt arra felülvizsgálati kérelmében, hogy a munkaközi szünet igénybevétele az elsőfokú eljárás során szóba sem került, így az azzal kapcsolatos érvelés a Pp. 235. § (1) bekezdése szerinti tilalomba ütközik, de az érdemben sem megalapozott.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a Pp. 164. § (1) bekezdése, illetve az Mt. 122. §, 126. § és 142. §-a megsértésére hivatkozott. A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. A

felperesek az eljárt bíróságok megállapítása szerint vallomással, illetve egyéb okiratokkal bizonyították azt, hogy ténylegesen legalább heti 44 óra munkát végeztek.

A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a jogszabálysértést a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett. Az alperes e körben nem hivatkozott a Pp. 206. § (1) bekezdésére.

Mindezekre figyelemmel a Kúria az alperes által előadottak ellenére nem vizsgálta, hogy az eljárt bíróságok a tényállás megállapítása során a perbeli bizonyítékokat megfelelően mérlegelték-e.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében kifogásolta azt is, hogy az első- és másodfokú eljárás során szóba sem került, hogy a felperesek napi 3/4 óra munkaközi szünetet vettek igénybe.

A jogerős ítélet indokolásában kifejtette, hogy a munkaközi szünet igénybevételére az alperes az elsőfokú eljárás során nem hivatkozott, a fellebbezésben tett ezen új tényállítása pedig a Pp. 235. § (1) bekezdése szerinti tilalomba ütközött, így az érdemben nem volt vizsgálható. Erre figyelemmel a Kúria mellőzte a jogerős ítéletnek az Mt. 122. §-a vonatkozásában kifejtett további érvelését.

Mivel e kérdés nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát, a jogerős ítélet pedig csak olyan körben támadható felülvizsgálattal, amely az első- és másodfokú eljárásban is felmerült, a Kúria a felülvizsgálati kérelem ezen pontját érdemben nem vizsgálta. (EBH 2000.373, BH 1997.54.)

Ugyancsak nem volt megalapozott az alperesnek az Mt. 126. §, illetve 142. §-a megsértésére történő hivatkozása. Az adott rendelkezések szerint a munkavállalót a munkaszerződésben megállapított személyi alapbérnek megfelelő munkabér illeti meg, azonban az Mt. 147. § (1) bekezdése alapján rendkívüli munkavégzés esetén a munkavállalót e rendes munkabérén felül illeti meg ellenérték. A munkavállalók munkaidő-beosztásukon felül végeztek munkát, így e tevékenységük rendkívüli munkavégzésnek minősült.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni a felperesek felülvizsgálati eljárási költségét, míg a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2014. április 23.

*Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Sipőczné Dr. Tánczos Rita
s.k. előadó bíró, Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő